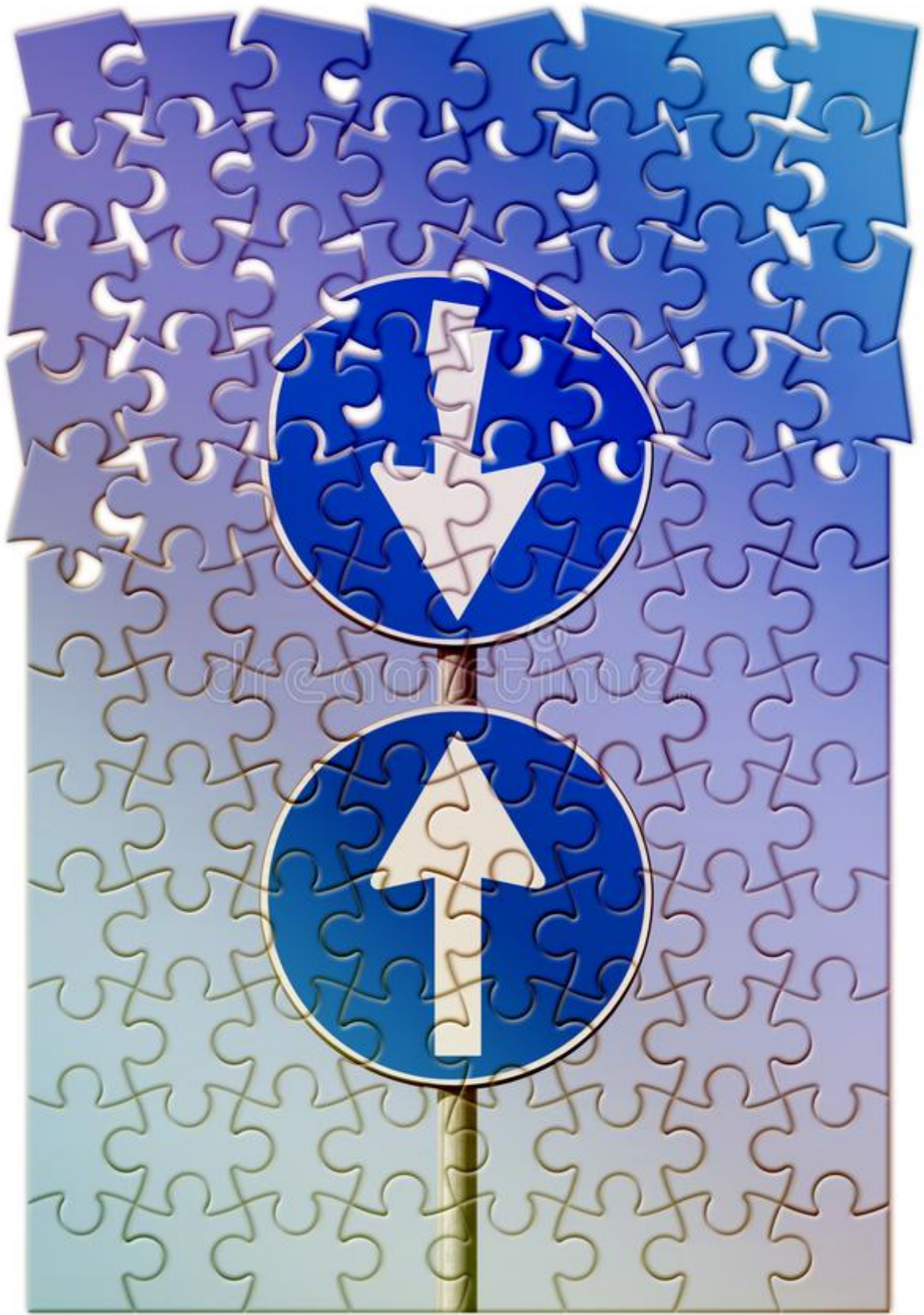

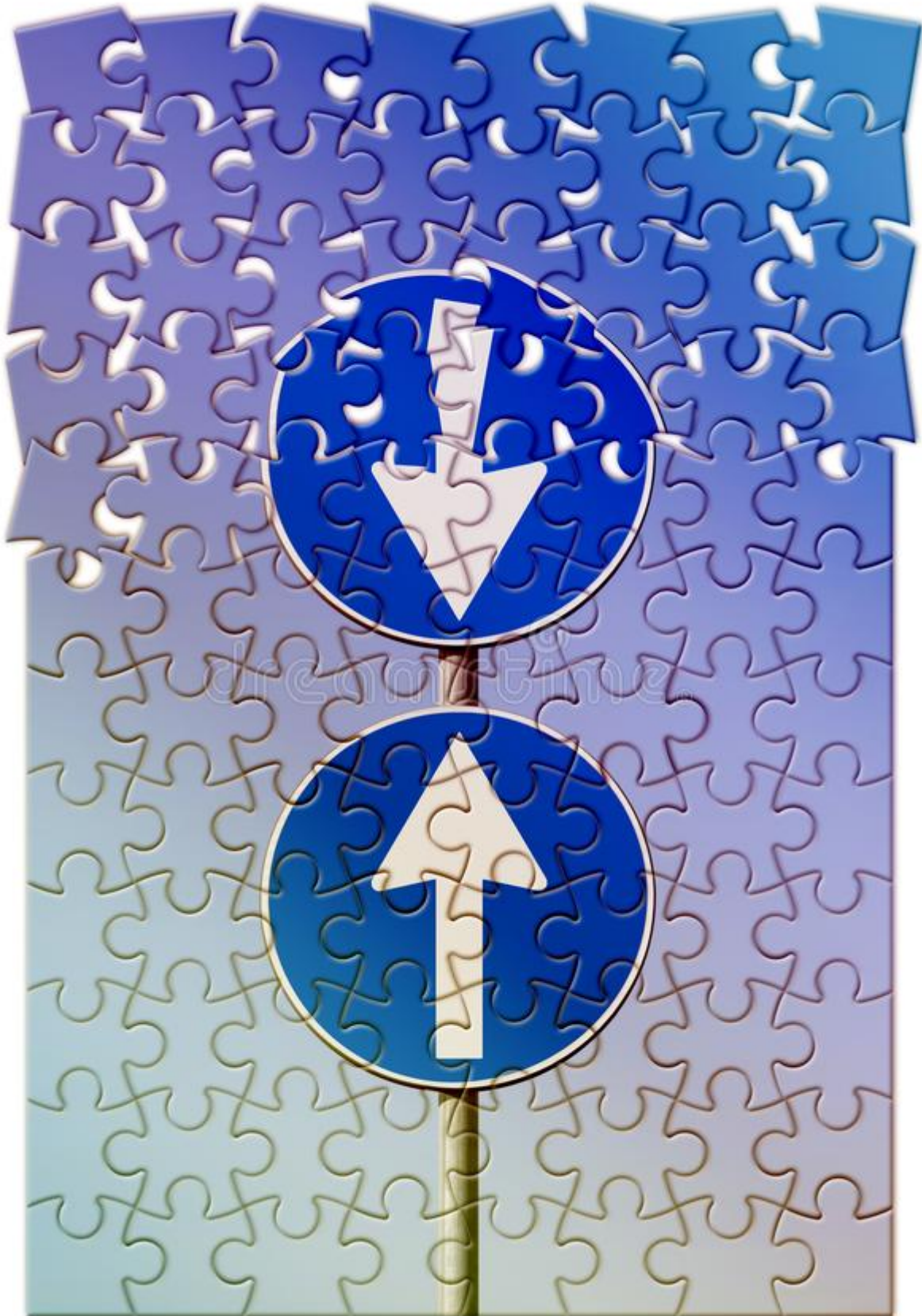
12 Δεκεμβρίου 2021

Ἀντίφαση ἀγάπης (Ἐφес. ε´8-19) (Νικολόπουλος Ἱερόνυμος Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Τυρνάβου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή](#)

Ένα από τα χαρακτηριστικά στοιχεία της παρακμής μίας κοινωνίας ιστορικά, είναι ο κατακερματισμός της και η διαίρεση. Η διχόνοια κορυφώνεται σε μία έσωστρεφή πολεμική, όχι πάντα με έκδηλώσεις βίας, αλλά πάντως με κυρίαρχο τον καταγγελτικό λόγο. Δημαγωγοί έξανίστανται και χειραγωγούν το πλήθος έκμεταλλευόμενοι συνήθως την έλλειψη παιδείας, την ίδια στιγμή που ύπονομεύουν θεσμούς χάριν του δικού τους συμφέροντος. Ιστορικά, πάντα η κατάληξη είναι η ίδια ή κοινωνική αποσύνθεση.

ansel

Δυστυχῶς, παρόμοια φαινόμενα παρατηροῦνται ἐνίστε καὶ σὲ ἐκκλησιαστικὰ

περιβάλλοντα. Ἀκόμη καὶ στὶς ἡμέρες μας, πολλοὶ ἐπιμένουν νὰ ἀναλώνουν δυνάμεις μαχόμενοι ὄχι ἐναντίον τῆς τραγικότητος τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, ἀλλὰ ἐναντίον ἄλλων ἀδελφῶν. Στὴ συγκυρία ποὺ ὁ κόσμος ἔχει τόση ἀνάγκη, ἐμφανίζονται στεῖρες ἐνδοεκκλησιαστικὲς ἀντιπαραθέσεις μὲ βαρύτατους χαρακτηρισμούς, ἐξαιτίας λόγων ἢ πράξεων ποὺ προφανῶς ἐξηγοῦνται διαφορετικά. Σὰν νὰ ξεχνᾶμε τὸν δηκτικὸ λόγον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στοὺς Γαλάτες, «εἰ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε» (Γαλ. 5,15), ὅπως καὶ τὸ ἀντίστοιχο παράπονό του στοὺς Κορινθίους, «ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοὶ ἐστέ, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε;» (Α' Κορ. 3,3).

Ὁ ἐλεγκτικὸς λόγος

Πολλοὶ αἰτιολογοῦν τὴν ἐλεγκτικὴ τακτικὴ ἐπικαλούμενοι στιγμὲς ποὺ ἀκόμη καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Κυρίου ἔγινε ἐλεγκτικόν, ἢ πάλι καταφεύγουν στὸ παράδειγμα τοῦ Προδρόμου ἢ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ὅμως, ἀντιπαρέρχονται τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐπιθετικὸς λόγος ἦταν ἐξαιρέση καὶ γι' αὐτὸ κάτι τὸ ἀξιοσημείωτο. Εἰδικῶς δὲ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ὁ ὄντως αὐστηρὸς, ἀλλὰ καὶ γεμάτος ἀγάπη, ἤλεγχε, ἀκόμη καὶ τὸν Ἡρώδη, ὄχι μὲ βαναυσότητα καὶ ἀπόρριψη, ἀλλὰ μὲ ἀγιοπνευματικὰ ἐμπνευσμένο τρόπο. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ κατὰ Μάρκον διαβάζουμε ὅτι ὁ Ἡρώδης σεβόταν τὸν Ἰωάννη περισσότερο, ἐπειδὴ ἤξερε ὅτι εἶναι ἄνθρωπος δίκαιος καὶ ἅγιος. Κι ὅταν κάποτε τὸν ἄκουσε στὴ φυλακὴ, ἔκανε πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ τὸν συμβούλευσε ὁ Ἰωάννης. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ τὸν συναντοῦσε τὸν ἄκουγε μὲ εὐχαρίστηση (Μάρκ. 6,20). Ὁ ἐλεγχόμενος Ἡρώδης ἄκουγε μὲ εὐχαρίστηση τὸν ἀρθρώνοντα καταγγελτικὸ λόγον ἐναντίον του Τίμιο Πρόδρομο! Χαρακτηριστικὸ λοιπόν, τοῦ πνευματικοῦ ἐλεγκτικοῦ λόγου δὲν εἶναι ἡ ἐξουθένωση καὶ συντριβὴ ἐκείνου πρὸς τὸν ὁποῖο ἀπευθύνεται, ἀλλὰ ἡ πρόκληση σεβασμοῦ, κατανόηση τοῦ δικαίου καὶ ὀρθοῦ καὶ βεβαίως, ἡδύτητα ἀπὸ τὴν ἀγαπητικὴ καὶ μὲ πόνο προσέγγιση τοῦ κηρύττοντος.

Παράδειγμα γι' αὐτὸ εἶναι ἡ διάκριση μὲ τὴν ὁποία ἡ Ἀρχαία Ἐκκλησία ἀντιμετώπισε τὸν Παῦλο. Ὁ Παῦλος ὡς Σαῦλος ἦταν ἐκεῖνος ποὺ φύλασσε τὰ ροῦχα ὅσων λιθοβολοῦσαν τὸν ἅγιο Πρωτομάρτυρα καὶ Ἀρχιδιάκονο Στέφανο (Πράξ. 7,58). Πῶς τὸν κρίνει ἡ Ἐκκλησία; Δὲν λέει τίποτε ἐναντίον του, παρὰ μόνον προφυλάσσεται γιὰ νὰ μὴν ὑποστῆ χειρότερα, ἐνῶ καὶ στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἡ καταγραφή περὶ Σαύλου ὡς διώκτη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πραγματικὴ στὴν ἀπειλητικότητά της, χωρὶς ὅμως συναισθηματικὴ φόρτιση καὶ ἀπαξία (8,3). Ἡ δὲ στάση τοῦ Ἀνανία στὴ μεταστροφή τοῦ Σαύλου καὶ τὴν ἀνάδειξή του ὡς Παύλου εἶναι μὲν διστακτικὴ, ἐξαιτίας τῶν ὅσων ἔχει ἀκούσει περὶ τοῦ ἀνδρός, χωρὶς ὅμως, νὰ ἐμπεριέχεται κατάκριση, ἀπόρριψη ἢ καχυποψία (9,10-18). Στὴ

συνέχεια ὁ Παῦλος μεταβαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα ὅπου ἀντιμετωπίζει τὸν ἔναντί του φόβο τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ὄχι τὴν κατηγορία, τὴ σκληροκαρδία ἢ τὴν ἐξουθένωση (9,26-28).

«Ὁ ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθείᾳ ἔλεγχος»

Ἡ παραπάνω στάση τῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ Παύλου, στάση προφύλαξης τοῦ ποιμνίου χωρὶς μίσος γιὰ τὸν ἐπιβουλέα, τὸν προκαλεῖ νὰ γράψει τὸ σημερινὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα, ὄχι μόνο γιὰ νὰ παροτρύνει καὶ νὰ διδάξει, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐκφράσει τὴν εὐγνώμονα ἐμπειρία του ἀπὸ τὰ ὅσα εἰσέπραξε ὡς ἐκκλησιαστικὴ συμπεριφορά.

Γιὰ νὰ ἀποτυπώσει μάλιστα τὸ βίωμά του χρησιμοποιεῖ τὴν ἀντίφαση. Ἀπὸ τὴ μιὰ προτρέπει τοὺς ἀδελφοὺς νὰ μὴ γίνονται συγκοινωνοὶ καὶ συνένοχοι στὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας, γιατί δὲν φέρνουν καρπὸ ὠφέλιμο, γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ τὰ ἐλέγχουν ἀναδεικνύοντας πόσο ὀλέθρια εἶναι. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, στὸν ἀμέσως ἐπόμενο στίχο λέει ὅτι τὰ ἔργα αὐτά, ἰδίως ὅσα γίνονται κρυφά, εἶναι τόσο αἰσχρά, ὥστε καὶ μόνον τὸ νὰ μιᾶ κανεῖς γι' αὐτὰ φέρνει ντροπή. Κι ὅλα αὐτά, ἀφοῦ προηγουμένως ἔχει τονίσει ὅτι ὅποιος εἶναι «τέκνον φωτός», χαρακτηρίζεται ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ πνεύματος ποὺ εἶναι οἱ κάθε εἴδους ἐκδηλώσεις καλοσύνης καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀλήθειας.

Τί κατανοοῦμε μέσα ἀπὸ ὅλα αὐτά; Πρῶτον, ὅτι ὁ Παῦλος θέλει νὰ ἀναδείξει τὴν κομβικὴ θέση τῆς Ἐκκλησίας μας ὅτι ἀποστρεφόμεστε τὴν ἁμαρτία, ἀλλὰ ἀγαπᾶμε τὸν ἁμαρτάνοντα. Σκοπὸς μας εἶναι ὄχι ἡ ἀπόρριψη, ἡ ἐξουθένωση καὶ ἡ συντριβὴ τοῦ ἀδελφοῦ, ἀλλὰ ἡ μετάνοιά του καὶ ἡ σωτηρία του! Δεύτερον, ὅτι ὁ Παῦλος θέλει νὰ ἐπιστήσει τὴν προσοχὴ στὸν κίνδυνο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, χωρὶς ὅμως, νὰ τὴ διαφημίσει. Πράγματι, πολλές φορὲς στὴν προσπάθειά μας νὰ στηλιτεύσουμε μορφὲς ἁμαρτίας, οὐσιαστικὰ τὶς διδάσκουμε καὶ καλλιεργοῦμε σχετικὸς λογισμοὺς σὲ ὅσους μᾶς ἀκοῦν. Τρίτον ὅτι ὁ Παῦλος ἀκόμη καὶ ὅταν ἀναφέρεται στὴν ἀνάγκη ἐλέγχου, προτάσσει τὴν ντροπή, τὴν καλοσύνη, τὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν ἀλήθεια ὡς προϋποθέσεις ἀπαραίτητες γιὰ νὰ ἀποτολμηθεῖ ὁ ὁποιοσδήποτε ἔλεγχος.

Ἀδελφοί, ἡ ἱκανότητα ἀρθρώσεως ἐλεγκτικοῦ λόγου, προϋποθέτει μεγάλα πνευματικὰ μέτρα καὶ πολλὴ ἀρετὴ. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἔργο τοῦ ὁποιοδήποτε. Ἡ διάκριση πρέπει νὰ κυριαρχεῖ.

Πηγή: agiazoni.gr